

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—,
POLUGODIŠNJE I TROMJESECNO SURAZMJEARNO, MJESECNO
K 120.— POJEDINI BROJ 10 PARA.— OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM

... TELEFON BR. 74.— ČEKOVNI RAČUN 129.871. ...

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBĆIN. PERIVOJA.— VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNJI
UREDNIK JOSIP DREZGA.— TISAK: HRVATSKA ZADRŽUĆNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

BR. 50.

ŠIBENIK, 24. LIPNJA 1914.

Tragikomedija u Albaniji.

Najnoviji slučaj sa parobromom "Hercegovina" od austrijskog parobrodarskog društva "Dalmatia" jedan je od tolikih "colpi di scena" u ovoj arbanaškoj tragikomediji. Od uapšenja Essadpaše pa dalje redom odigravaju se prizori koji, uz pozadinu kobne tragike jednog naroda, imaju toliko intrigantskoga i pikanterije da se čovjeku čini prisutstvovati kojoj brillantnoj komediji nenadkriljivog francuzkog humora.

Lijepi i jaki onaj parobrod domaćeg našeg društva bio je iznajmljen od arbanaške vlade za prevoz materijala, kad odjednom od teretnog parobroda pretvorio se u ratni brod koji bombardira pozicije ustaša u Šibeniku. Družtvu "Dalmatia" prosvjedovalo je kod arbanaške vlade radi krenjenja ugovora, jer parobrod nije iznajmljen za 1.000 K dnevno da se u njemu smješt top te da na ustaše puca. A u težku poziciju dolazi i kapetan parobroda Vušković, jer se takvom krenjenju ugovora nije opro. Bilo što bilo, "Dalmatia" će na koncu ipak učiniti dobar posao.

Nije bez komične note okolnost, da je baš "Hercegovin" bio sudjeleno da spašava princa Wieda, kraj tolikih težkih bojnih ljudja internacionalne flote pred Dračem. Ako je Albanija nedonošće londonske konferencije, ako je princ Wied stavlja na glavu trnovitu arbanašku krunu voljom velevljetnog koncerta, ako su tu i međunarodna kontrolna komisija i međunarodna flota stavljene da djelo londonske konferencije garantiraju, čemu onda princ Wied treba pomoći nedužnog našeg čovjeka kapetana Vuškovića? Ako Evropa ima da čuva integritet Albanije sa princem Wiedom, onda ona mora da ga čuva koliko proti

vanjskim toliko i proti unutarnjim neprijateljima. Kako može biti sadanji ustank autonomna stvar Albanije, ako je on uperen proti samom bitstvu arbanaške vlade, proti njenom međunarodnom karakteru? Nije li stvar od opere gledati, kako šaka ustaša ruši volju Evrope pred žvalom tolikih topova sa bojnih ladija međunarodne flote koja stoji tu bezbržno, dočim bi mogla u jedan mah nametnuti rešpekt i spriječiti hekatombu gradjaninskog rata?

U suštini u Albaniji biju se dvije struje: austrijska i talijanska, a sve to pored neprestanog naglašivanja bečkih i rimskih krugova o jedinstvenosti vidiča obili saveznih država u arbanaškom pitanju. A ipak — tvrdi se — pukovnik Tomson poginut je od zaledničke ruke, jer je imao dokaze u ruci, da predstavnici Italije u Albaniji šuruju s ustašama, te je pukovnik Muricchio i prof. Chinigo uapsio i zaplijenio tolike kompromitujuće dokumente. Kod ustaša opaža se takova strategija, da je izključeno, da stvar oni sami vode, ma apodictički se tvrdi, da su i tu prsti Italije. I navale ustaša na Drač uzslijedile su nakon znakova putem svjetla koje davali iz Drača Talijani. Ipak su Muricchio i Chinigo pušteni na slobodu, a ministar predsjednik Turkhan paša svečano se pred Italijom izpričao. Gdje je dakle istina?

Iz Italije pak obtužuju Austriju, da ona u mutnome lovi, da njeni oficiri aranžiraju obranu Drača, da ona podžiga i podpomaže oružjem i municijom katoličku arbanašku plemenu, eda Albaniji nametne katolički režim koji će slijediti volju bečkih krugova. Austrijski parobrod "Ghislino" i ovih dana dovezao je u Drač mnogobrojno oružje i streljivo. Ovo takmenje austro-talijanskog ide tako daleko, da se je u Italiji našao list,

koji je obtužio Austriju da su u zadnjim an rihističkim nemirima u Italiji bili njezini prsti. Napuljski "Mattino" donosi o tome iz Rijeke dopis, u kojem se tvrdi, da su anarhisti u Anconu radili po uputi i uz pomoć jedne strane države, koja bi bila interesirana da u Italiji stvari takovo razpoloženje, da prisili talijanske službene krugove da smetnu s vida ono što se u Albaniji kuhalo. Napuljski list podkrijepljuje to čitavom orientalnom politikom te države, koja se osinivala na komplotima i na operacijama policije, od poznatog procesa o bombama na Cetinju do glasovitog procesa o lažnim dokumentima historičara Friedjurga, te upozoruje na veze austrijske policije s anarhističkim krugovima Anconi ustanovljenu prigodom bombardiranja afere na Rijeci. Talijanski krstaš "San Giorgio" bio bi zaplijenjen jedan markonigram, u kojem se govori o zlatnom novcu, stranoga kova, koji se promeće u Anconi.

Kada na svemu ovome i nebi bilo ni truksa istine, karakteristično je ipak gledam na "povjerenje" koje vlasta između dviju saveznika država. Ploid takovog "povjerenja" može biti samo onakova politika, kakov se izpoljuje gledom na arbanaško pitanje, a koja bi se mogla označiti farsom, kada iza komičnih izpada bečkih i rimskih državnika nebi bilo nešto što govori zvezketom sablje i mriši barutom.

ŠIBENIK, 24. lipnja.

Revizija programa demokratske stranke. O skupštini demokratske stranke objelodanjeno je slijedeće saobjećenje:

"Dneva 21. junu 1914 bi držana u Splitu skupština odaslanika H. P. N. S. Na istu je pristupilo 105 odaslanika iz 33 razna mjesač pokrajine. Nakon izprizlog izješće predsjednika dra. J. Smolake, i temelje rasprave, skupština je u načelu, sa svim glasovima proti 5, zaključila reviziju pro-

suspregne se zeru. Cortis se sažme u ramenima.

— Govorite, govorite — reče on, sjedajući na naslonjaču.

— Evo — poče ovaj polagašno. — Meni je baš vrlo žao, gospodine zastupnicu, radi onoga, što vam moram otkriti, a prije nego li dopremo k bijele, želio bih, da se vi uvjerite...

Cortis pogleda na dobnik.

— Slobodno se promaknite k bijeli — odgovori on, niti se smuti.

— Sto će? — privlači drugi. — Pomislio sam ob ovoj odgođi; pitao sam sama sebe, jesam li ja i uobičašteni ispruziti. Može biti nijesam ni mogao; uza sve to, neka bude! U takvom pitanju, u pitanju od petnaest dana mogao sam raditi po sebi. Ni uza toga sam doppo do odlučujućih izješća.

— Pa što?

— Meguljim saznajem od kipa, koji je govorio s istim barunom, da su odašnji između njega i njegovu suprugu vrlo rijgavice...

On trenom umukne, ko da iščekuje koju Cortisev riječ, nu ta ne prisi.

— E pa jednako znam — prosljedi — da je barun sputan i sa nekoliko vrlo prešnji i preteških dugova. Jedno s drugim, da je bio moj privatni posao, nego ikad ne stupio bih; ali ovako...

— Vi potrežete na se svoje obećanje — pretrgne ga Cortis, džuči se.

Gospodin se odvjetnik takojer izdiže, ispričavaće se, da on nije ponudio nikakvo

formalnog obećanja, i da mu je vrlo žao. U isti tren onaj drugi zastupnik, aliće se sa svojim pokornikom, Cortisu će:

— Zar ne će doći? glasovanje je.

— Doći će — odgovori ovaj. — A može biti za posljednji put.

— Ajde, ajde! — viknu onaj iz hodnika, odlazeći.

— Odlažam sputa — prihvati odvjetnik.

— Red mi je bilo dakle pisati jutros barunu Di Santa Giulia, upozorujći ga, da nema odgođe podmiri.

— A pa i to vi se jur obavili? — reče Cortis, zagledav se u nj ustremice svojom sarkastičnom hladnoćom. — Dogjite k meni sutra ujutro u devet ure!

— Sutra subota 25. izgovori drugi, promišljaju prignute glave, gledač brudu, — U devet ne mogu. Ne mogu prije podne.

— Onda u podne, k mojko kući. Znate li dobro?

— Znam.

Boglietti ode, a Cortis i opet pogleda na dobnik.

Bile su tri ure. Jelena i contessa

Tarkvinija morale su jur prispeti k Minervi, bit će jedna ura. Cortis je bio zamolio se-natora Clenezza, da mjesto njega poge na kolnicu. On ugle u dvoranu glasovati, aiza deset časa izgaze iz Montecitoria i nailak se uputi prema Pantheonu.

Netko, i tom ga je prigodom susreuo, tvrdio je pozatim, da ga nije vidio onako biljeđa. Osjećao je Jelenu blizu, a jednak je osjećao smušenu zapovijed drugih misli i nasrtaja; što ih nije jošte upoznao, ali se

grama, koji bi zatim jednoglasno prihvaćen.

U pogledu kooperacije sa Hrvatskom Strankom skupština je primila do znanja izješća pojedinih delegata o dodanašnjim odnosima s H. S., u raznim mjestima pokrajine te je jednoglasno zaključila trajnu kooperaciju sa H. S., uz uvjet, da ona prima u svoj program planje ukinuće redovine i otkupa knjemetu i da H. P. N. S. u vodjstvu posala što spadaju u kooperaciju, i to da se isti glas i upliv kao i H. S., a uz pretpostavku, da će opasti svi elementi, koji rade proti mislima vodiljama obiju strane, da hrv. stranka mora neke narodnjake izključiti. To i jest cilj skupštine i parade, da se mladim demokratima nadju zgodna mjesto.

Izborna reforma. Kako nas je brzav već obavijestio, pregovori glede izborne reforme za sabor bili su privremeno prekinuti, jer predstavnici strančki nisu uvažili neke zahtjeve talijana.

U konferenciji je namjestnik grof Attems predložio, da zastupnički mandati izbornog razreda najviše poreznika i neponesenika, koji su prama zakonsko osvojni bili namijenjeni gradovima Zadru i Splicu, budu u tom razredu dodijeljeni političkim občinama zadarskoj i splitskoj. Ovo bi dakako dovelo do smanjenja broja zastupničkih mandata, namijenjenih talijanskoj stranci, za koje bi se smanjenje strančaka moglo možda inače da kompenzira. Kompenzacija mogla bi se eventualno sastojati u tome, da se dodje u susret zelji, izraženoj od talijanske stranke, u pogledu odjeljivanja izbornog okržja zadarskog i šibenskog u izbornom razredu najviše poreznika ili možda uvedjenjem proporcionalnog izbornog sistema u izbornom razredu.

Prama gornjim razlaganjem broj zastupničkih mandata povisio bi se od 43 na 64.

Glede zahtjeva talijana o odjeljivanju okržja šibenskog i zadarskog u veleprezuru, imale su hrvatska stranka, stranka prava i srpska stranka skupni sastanak, na kojemu je zahtjev talijana odbijen. Na konferenciji je dr. Zillotto izjavio, da nakon očitovanja dra. Medini, kojim se odbija i ono najmanje što njegova strančka traži, i što bi omogućilo sporazumno zajedničko rješenje zakonske osnove, dalje učestvovanje njegove stranke u konferenciji postalo je suvišno; te se odalečio zajedno sa svojim drugom drom Krekicem.

Konferencija je na to zaključena, ali nije izgubljena nada, da bi se moglo doći do sporazuma.

Nerefa i državni proračun.

Kao što svake godine tako je i ove objelodanjen državni proračun za nastaju godinu, s jednom razlikom što ga je ove godine odredio § 14. Među predjele, seli i gradije raznih pokrajina određeno je

za nastajni dnevnik, da čiju od njega, od Cortisa, načrt njegova govor a da se o njemu raspravlja; po tome je morao imati svoj zametak dnevnik. Večeras bio je rekao onaj, a Cortis očuti, kako ga u prsimu duši uživšena ideja njegova uma i stroga dužnost, koju je sam sebi namestio; očuti, kako nestaje mekušne fantazije i potištenosti srca, a u srce se slijeva neka živa snaga.

Ugao gostonio k Minervi posred slesije starih gospoginja i francuskog popova. Vratar, što se razgovarao sa pristalom kaptinom, opazi Cortisa i odmah će mu:

— Prispjeli. Gospodin senator Clenezzi je ovog trena izašao i prikriao je, da, dogejte li vi, odmah vam se red uputi gospogji kontesi.

Cortisa su poznavali pri Minervi. On je bio sam izabrao sobe na drugome tavanu za contessu Tarkviniju. Uspev se, zatijelo je samu, vrlo ozbiljnu, i zapriženu, priviljena se ljetopis ištelila s trudna putovanja. Na prvi mah primi ga hladno, izvali mu, da ga je politika iskvarila i u duši i na tijelu, jer ga eno ongje mršava, vještice ga ispjukale, prava strabota; zašto nije pridržao za se barem toliko ljuboznati, prušto, da sam dogije na kolinicu, već slati onog vajnog sakatog starca Clenezza. Nu dakako, politika je daleko gora bolest nego li je klijent u nogama!

— A pa — nadoda — vaš gospodstvo hoće, da ga čitavi vijek, da blago-izvoli, iščikaju u gostonij. Baš tamjan čitavi vijek, niti je hvajde parbočiti se, da nije. (Nastaviti će se.)

Domaće vijesti.

Nijemci proti trializmu. U Celovcu imali su skupštinu Nijemci iz alpinskih krajeva i primjora te su prihvatali rezoluciju, u kojoj izjavljuju, da je trializam, za koji se zanaju i Slovenci, po nijemstvu pogibeljan.

Srbosko shvaćanje stoge. U nedjelji je zadarski „Srbski Sokol“ imao posvetu zastave. Tom prigodom onđešnji „Hrv. Sokol“ ponudio mu svoju fanfaru, ali „Srbski Sokol“, da se ne zamjeri talijansima, odbio je. Zato je nesmetano mogao marširati zadrskim ulicama.

Svesokolski slet u Ljubljani zbrajan. Dne 15., 16. i 17. kolovoza imao se u Ljubljani obdržavati svesokolski slet. Slet je od poljice bio zbrajan, obzirom na to, da su sletu imala prisustvovati i inozemna družina, što bi moglo imati potičućih posledica ubitacih na javni red.

Nadbiskup dr. Bauer tajni savjetnik. Iz Zagreba javljaju, da će Nj. Veličanstvo ovo dana imenovati zagrebačkog nadbiskupa dra. Bauera tajnim savjetnikom.

Predsjedništvo hrv. sabora kod kralja. Jučer je kralj primio predsjedništvo hrvatskoga sabora u posebnu audienciju. Saborsko predsjedništvo predalo je vladaru adresu sabora.

Dalmacija za „Legu“ i za „Družbu“. Dalmacija doprinaša za „Lega Nazionale“ svake godine preko 130.000 kruna redovitoj priludi, a za „Družbu Sv. Ćirila i Metoda“ do ove godine niti 5000. Lega ima u Dalmaciji 13. podružnice sa 3.699 članova, „Družba“ isto 13. podružnica sa niti 500 članova. Šasnaest hiljada Talijana doprinasala za „Legu“ 26. puta više nego li 500.000 kruna.

Ne čutimo li svu tu sramotu? Evo nam „narodni blagdan“, pak nastojmo je okiskom i osvetljati s lice Dalmacije pred hrvatskom javnošću. Dalmacija mora da pokaže svoju svijest!

Ovogodišnji „Narodni Blagdan“. Ove se godine naš narod spremi, da čim dostojnije proslavi „narodni blagdan“ i taj dan sabere čim više za družbu. U Primorju i po četvrti Istri se već pripravljaju. I naša Dalmacija mora da čim bolje baš ovе godine Istru pomogne. Split i Dubrovnik već spremaju proslave sa sabiranjem i cvjetnjanim, a uvereni smo, da će sva naša mjesita, sve podružnice, druživa i pojedinci pregnuti, kako bi i najmanje mjesto proslavilo „narodni blagdan“ sabirajući za Istru.

Ove godine pada „narodni blagdan“ na nedjelju, pak je i dan veoma zgodan. Preporučamo svuda osobito omladini, da se živo dade na posao, jer nas još malo dana od njega dijeli. Napred za Istru! Pomognimo Družbi.

Izbori u Istri. Dne 19. ov. mj. obavljeni su u Istri izbori za sabor u razredu svih občina. Izabrano je 12 Hrvata i 3 talijana.

Od Hrvata-Slovenaca izabrani su: župnik Škerbec i nadučitelj Valentić u kotaru kopraskom; dr. Ivan Pošćić i prof. Josip Ribarić u kotaru Voloskom; dr. Dinko Trinajstić i Josip Gračić u kotaru pazinskom; Červar Sime i Sancin Ivan u buzenskom kotaru; dr. Zuccon Ivan i Kircak Luka u pulskom kotaru; Anton Andrijić i Ambrož vit. Haraćić u krčkom kotaru.

Dne 30. ov. mj. bitar će razred građova, trgovišta i obrtnih mjeseta, u kojima Hrvati imaju tri mandata. Kandidiraju: Stjepović Ivan u Puli; dr. Šime Kurelić u Pažinu; dr. Gjuro Červar u Voloskom.

Iz Supetra primamo: Dne 19. ov. mj. slavilo se u ovom varošu po običaju Sreću Isusovo. Cijelo je mjesto bilo iskišeno i puno putevi kuda je popodne prošla procesija sa kipom. Ove godine je na sami dan Sreću Isusovo pristupilo sokoši Gospodinovu 540 osoba, od kojih 190 mužjaka. Premda je ljetos svečanost pala baš u vrijeme kad je težak imao puno ruke posla, milota je bilo vidjeti, kako je narod već uoči blagdana hrlio u crkvu na sv. Ispovijed i tu rado cekao, dug, dok se ne bi tršio.

All ove godine Supetar je imao vanrednu sreću, da je pjevanju misu sam P. Prešvijetli Pappafava, bivši 33-godišnji župnik i osnovatelj pobožnosti u ovom mjestu, pontificirao. Preko sv. misa je držao prigodno slovo, a poslije podne sam hijede voditi procesiju u pontifikalnim održama. Iako je sve ovo bilo ne malen trud za Prešvijetloga, ipak je to sam zašljel iz pobožnosti prema Sreću Isusovu. Stalno mu je bila utjeha videći, kako je ova pobožnost zahvaljujući njegovom zaslugom dubok korjen u narodu. Bože daj da i ustraje, te da tako sačuva naš još dobar narod od pokvarnosti koja se sve to više širi.

Iz Makarske pišu nam: Naša obala, iako je pred četiri godine bila skoro svpa propala u more, eno je napokon lani bila dovršena. Krasna je te je od velike koristi dolazećim parobrodima. Ali jedan dio pločnika na dnu stare obale razrušen je i propada, te je pogibeljno za prolaznike. I to, kao i pločnik na novoj obali, moral bi se odmah uređiti, to prije što čitav trošak ne prelazi 1000 K. Također i kordunara od velikog mosta do potoka izpod Rančićeve kuće morala bi se već jednom izvesti. U tu svrhu bili su pred 3-4 godine ovđje mјernici sa Pomorske vlade; ali dosadnje nitišta nije učinjeno. Trebalo bi svega od tri do četiri hijade kruna; dobro bi bilo, da se u tu svrhu obrati Pomorskoj vladi i sama občina.

Jos rješavanje agrarnog pitanja. Advokat Alačević htio bi se prat u „Narodnom Listu“ od činjenica navedenih u našemu listu upogled njegovog rješavanja agrarnog pitanja. Da umirimo njegovu izveštaciju uzrujanost, evo mu još novih činjenica:

Obitelj Šestan bila je lani unajmila u afitualu Alačevićevog Hržeta jedan mali pšnjak, te je za nj placala 16 K. t. j. dva dinara oranja. Sa prvim od godine ostavio je afitualu. Malo dana kasnije, u siječnju kada nema trave, utjerali 3-4 vola da podgrizu troštok. Advokat da procijenit štetu po svom poljatu na 36 kruna. Sironas neimali platiti, te odradio mu 18 nadnina. Još dobro neizplati, otisli im konji na livadu u četvrti sata. Poljar procijenio štetu na 30 kruna. Koliko to kila mogli izist u četvrti sata, a u siječnju?

Težaci se još tuže, da imaju pusta okapanja radi izplatne nadnina. Ako odmah ne pitaju, advokat Alačević neće da im plati dok god ne prisegnu, da nisu primili. Nu sve ovo je tek zrnce u velikoj brojanci Alačevićevog majstorlurka.

Grad i okolica.

GOSPODU PREDPLATNIKE molimo, da se sjete svojih dužnosti te nam prije pošaljte predplatu.

U fond „Hrvatske Misli“ poklonio je vič. Don M. Perojević s Muča K 8—, mještje čestitke imenadanu dičnog nam dra. Ante Dulibića.

Slučaj smrti rogozničanke uslijed radnja sada je u rukama suda te o tome niti se smijemo pisanj. Toliko možemo reći, da se ovdje neradi o sposobnosti ili nesposobnosti, nego o dužnosti. Uostalom doći će već vrijeme, da će se moći povestrije i o sposobnosti onoga kojemu je i sposobnosti onoga kojemu je jedina lječnička praksa u honorarim vizitama budišlića.

Zabavna umjetnička večer, kako se može nazvati preksinočna produkcija Grunđova Kabareta, podpunkt je uspjela. Posjet istini mogao je biti bolji, ali nije zamjeri obzirno na pasje dane. Humor Grunđova je neizcrpiv, umjetnički izdjeđan, te je suvišno govoriti o uspjehu, koji mu nosi već sama njegova pojava. Gosp. Grunđutakodje izvrstan. Simpatična pojava gdje Jovanović takodje je imala velike privlačivosti. Na svom mjestu dobar u sporednoj ulozi g. Šimšan, Pratnja g. Krešimira Baranovića precizna. Grehotra što je morao izostati njegov solo, radi kvara na glasovima. Sveusve, jedna ugoda umjetnička večer.

Imenovanja nadučitelja. Imenovani su stalni nadučiteljima: Blaž Juras i Rognicni i Vicko Marković u Pivči Luci.

Gostovanje splitskog hrv. kaz. družtva. Počinjam 27. ov. mj. gostovanje će u kazalištu Mazzoleni hrv. kaz. družtvo iz Splita. Družtvo se sastoji od 6 gospodja i gospodica i 10 gospode, na glasu je radi svojih vrstnih produkcija u Splitu, te ga preporučamo našemu gradjanstvu. Gostovanje počima rumunjskim dramom „Ubojica“ od I. L. Caragiale.

Gradsko kupalište otvorit će se sljedeće sedmice. Preporučamo gradjanstvu, da podupre ovo poduzeće.

Preminuli. U Zatonu je preminuo u 51 g. dr. Trčin Dunko p. Ante, čestit naš pristaš.

Prekuješ je ovđje preminuo Šime Šaćar u 55 god.

Jutros je preminuo u Docu u 30. godini Žer. Bujas, sin čestitog našeg sumišljenika Šime Bujasa.

Danas je ovđje preminuo u 82. godini Vjekoslav Trinasteći, konobar.

Vječni im pokoj!

Nova vatrogasnja stražaljka, moderna, elegantna, vrijedna 10.000 K, već je

stigla. Tako je zauzimanjem zapovjednika g. H. Bulata i blagajnika g. D. Rape vatrogasno društvo i opet učinilo jedan korak napred. Kada se budu činili pokuši, javit ćemo potanje.

Pokvareno i nezrelo voće. Redarstvo je zaplijenilo dosta pokvarena i nezrela voća te prodavače globilo. Preporučamo, da se nezrelo voće ne bere i ne nosi na trgu, da se izbjegne štetni i globi.

Smrtonosna utakmica na biciklu. U nedjelju je talijanski biciklistički klub „Libertas“ priredio utakmicu. Na povratku iz Bilica Slavko Mravak, zlatarski pomoćnik kod g. Gjure Plančića, rodom iz Sinja, mlađi od 25 godina, oko 8 i po sati večer hitujući preteći jednog drugog biciklistu, udario je u stop brzojavaju tako nesposobno da je zadobio potres moždanih. U bolnici bori se sa smrću.

Kupalište u Zlarinu. Pomorska vlada dozvolila je dvojici zlarinjanaca, Vukomu i Rossinom, da sagrade u Zlarini kupalište, i to najdalje u roku od tri mjeseca. Koncesionari su gradnjom već započeli te kane kupili jednu oveću motornu ladju, koja će običi višekrat dnevno između Šibenika i Zlarina. Zlarin je u zadnje doba došao na glas kao izvršno ljetovalište, pa će mu ovaj poduhvat znatno pridoci vrijednost.

O školi u Krapnju. Iz Krapnja primamo: Prošle Školske, godine, pa i ove, mještje Školsko Vijeće obratio se i više puta kotarskom, odnosno pokrajinskom Školskom Vijeću molbom, da se mještje Školi dodjeli usporednica. Bilo je sve užaludno, jer se Školske Vlasti ispričavaju po manjkanjem prostorija, što je sasvim neopravданo, jer je mještje Školsko Vijeće taj posao uzeo na sebe, zajamčilo, da će se ono za prostoriju pobrigati. Čemu nam se onda uzkratuje ono, što nam i po samom Školskom zakonu ide? Toliko je Školske djece, da se je ove godine jedan razred morao razdjeliti na poludnevno pohanjanje. Tripi li time napredak naše djece? Je li lijepo vidjeti da toliko njih tumara po selu, ostajući pō doma bez pouke? Pri koncu smo Školske godine, pa da neostane ista stvar u i dojdući, molimo pokr. šk. Vlast, da nam dodjeli upoznici, da time zaštiti interes škole i napredak naše djece.

Degradirali ga. Krsteljevo trubilo javlja, da se je u Tisenu „kao prednjak osobito iztakao u vodi hrvatskog Sokola u Šibeniku brač. A. Fu i gosi“. Bulutu su dakle sa vodstva degradirali!

TRAŽI SE jedan dobar radnik za trgovinu cipela u Šibeniku. Pobliže obavijesti daje uprava „Hrvatske Misli“.

OD 1. LIPNJA iznajmljuje se soba s pokućstvom na najlepšem položaju Široke ulice. Posebni ulaz. Upiti na uređeničtu lista.

ŠIROM SVIJETA.

Katastrofa zrakoplova.

Dne 20. ov. mj. na aerodromu u Fischamendu blizu Beču dogodila se užasna aviatička nesreća. Jedan aeroplani i jedan zrakoplov sukobile se u visini od 800 metara. U prvi čas prikazivao se razlog te katastrofe tako, da je na aeroplalu, koji je bio nad balonom, iznenada prestao funkcionalni motor i da je tako pao na balon, koji je uslijed toga eksplodirao, a onda su balon i aeroplani pali na tlo, pokopavši pod sobom svoje žrtve. Medutim se sada prikazuje katastrofa drugačije. U 9 i pol sati digao se t. zv. Körting balon. U njem su bili kapetan Hauswirth, nadporučnik Hoffstädler, poručnik Heidinger, inžinjer Kammerer, koji je pravio i aerofotometrička opažanja i dva motorna šofera, oba podčasnici. Istodobno sa zrakoplovom digao se i aeroplani, kojega je vodio nadporučnik Ernst Plüchta. Potonji je bio od one sedmice časnika ratne mornarice Ernst Plüchta i poručnik ratne mornarice Ernst Plüchta. Potonji digne se prvi put u zrak. Nadporučnik Plüchta obavljao je sa svojim aeroplonom oko balona razne vježbe. Iznenada zaleti se jednim dijelom svojega aparata, koji je bio biplan, i to lijevini krilom u odoru balona. Ujedno se zadro u odoru i sa jednim vijkom stroja. U tili će nastala je u balonu rupa u veličini jedne male soobe. Uslijed toga, što su vjek na aparatu i jedno krilo ozlijedili, aeroplani se strješljice strvovalo na tlo, a doškora iz tog nastade u zraku grozno eksploziju i balon padne sa svojim putnicima strješljivotom birzinom na tlo. Svi časnici, njih sedam na broju, zajedno sa podčasnicima, nadjeni su mrtvi. Pritisnuti vele, da su prije pada, koji je uz-

slijedio za nekoliko sekunda, čuli očajno zapomaganje. Tjelesa mrtvih manje više su izgorjela, te su prenesena u obližnju kapelu. Naredjena je stroga iztraga.

Ova katastrofa je težak gubitak za vojnu avijatiku. Austro-Ugarska ima sada jedan zrakoplov i to „Parsifal“, dočim aeroplana ima jednu stotinu.

BRZOJAVI „HRVATSKE MISLI“.

POMORSKE VJEŽBE.

TRST, 24 lipnja. Prijestolonaslednik nadvojvoda Frano Ferdinand prispolio je jutros am te se ukrcao na dreadnaught „Viribus Unitis“, koji je onda odlazio za Dalmaciju. Pred ušćem Neretve obdržavač je se pomorske vojne vježbe.

ZABRANA UVODA ŽITA.

BUKAREŠT, 24 lipnja. Rumunjska vlada zabranila je izvoz žita u Austro-Ugarsku.

U AUDIJENCIJU KOD VLADARA.

BEČ, 24 lipnja. O audienciji predsjedničkoj hrv. sabora kod kralja javlja se: Kralj je izjavio, da ga izražena čuvstva tradicionalne lojalnosti u velike vesele. Izrazio je nadu u radinosu hrv. sabora kojemu je izručio svoj pozdrav.

Sa drom. Medakovićem kralj je razgovarao o djelatnosti sabora, a sa drom. Lukinićem o slomu karlovačke štedionice.

RAZPUTST SKUPŠTINE.

BEČ, 24 lipnja (4 s. popodne). Ovaj čas stigla je vijest, da je vodja katoličkih Arbanasa Prenk Bib Doda, koji je navodno dolazio u ustašama iz ledja sa više hiljada svojih ljudi, od ustaša bio zarobljen. Potankosti boja nisu poznate.

SVESOKOLSKI SLET.

PRAG, 24 lipnja. Vodstvo svešlaven-skog sokolskog saveza izjavlja, da ima nadu da će sokolski slet u Ljubljani ipak biti dozvoljen, u ograničenje da mu neće smjeti sudjelovati inozemna družina.

BOMBA PROTI SLOVENCIMA U TRSTU.

TRST, 24 lipnja. U nedjelju je mediju Slovence na zabavi kod sv. Jakova bila bačena bomba, koja srećom nije nikoga ranila. Policija obavila je više premetačnja te je uhapsila nekoliko talijana. Čini se, da je ušla trag atentatorima.

Br. XII. 51-120 ex 1914.

1—3

OBZNANA.

Namjestničtvu namjerava ove godine obdržati praktičnih pokazivanja za sušenje marašaka, a to ne samo za proizvodnju već i za one zanimanike, koji se bave takovim obrtom. Takova demonstrativna poučavanja obdržat će se u Vodicama, Jesenicama, Podstrani, Rogoznicama i Brelima u svrhu da se pokaže racionalno sušenje, nakon pokušaja obavljenih u državnom nasudu u Arbanasima. Ovliko se donosa na javno znanje. Od c. k. dalmatinskog Namjestničtveta. Zadar, dne 17. lipnja 1914.

Navrnute loze.

Javljam p. n. občinstvu da imam lijevi broj navrnutih loza na zeleno, raznih vrsti podlogi i navrtnika. Prodajem uz umjetne cijene, uz kapar od 20%. Za svaku vrstu jamčim.

Tko želi ubrzati doč do vina, nadi sadni navrnuti lozu na zeleno. Pozivljenjem kupce, neka doduđi vidjeti kako uzdržavam rasadnjak, eda se osvođećo o modernom radu i o dobrom uspjehu, a neka nevjeruju da je loza obolila, jer sve su to izmišljotine. Prvić-Šepurina, 12. lipnja 1914. Roko Vlahov Fogulov, glavar selu.

Na znanje onima, koji sebe ili djecu na život osigurati žele. Prijave nego se osiguraju kod tudižnih zavoda, neka dadu prvenstvo našem jedinom domaćem zavodu

„CROATIA“

koji ima razne cijenike uz povoljne uvjete; razjašnjeni i upute rado daje Zastupstvo

KOPANI & MILKOVIC

.. ZADAR :: DALMACIJA :: ..

Zavod također preuzima osiguranja protiv požara.

MLIJEKO: kraljevi i ovčje, čisto, naravno i sterilizirano, prodaje po 40 para litar, Ozurna Mlijekarna J. Drezga.

Da postigne obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati će pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. a.

40⁰ KALIJEVOM SOLI ILI KAINITOM

15-16⁰ KALCIUMCIANAMIDOM

16-21⁰ THOMASOVOM DROZGOM

i to prama uputama koje svak može da zatraži bezplatno kod podpisane, bilo ustnione ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnijojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS i cjenje od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpršavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.
(brzjavni naslov GRUBARES — telefon br. 56.)